

Utfärdande av intyg till ansökan om fastställande av kön i vissa fall

Författat av: Gabriel Stenström, utredare, Utvecklingsenheten

Berett av: Felicia Sandin, Samordnare könsdysforiutredning och behandling, enheten för vårdsamverkan, Område psykiatri
Adina Dreve, medicinskt ledningsansvarig läkare, barn- och ungdomspsykiatri, Område psykiatri
Georgios Alexopoulos, medicinskt ledningsansvarig läkare, allmänpsykiatri, Område psykiatri
Maria Nyström, medicinsk rådgivare, Område Nära vård.
Björn Strandell, medicinsk rådgivare, Hälsovalsenheten, Regionkansliet

Beslutat av: Jonas Claesson, hälso- och sjukvårdsdirektör

Innehållsförteckning

1	Inledning/syfte	2
2	Omfattning/tillämpningsområde	2
3	Ansvar	2
4	Giltighetstid.....	2
5	Vilka verksamheter ska utfärda intyget?.....	2
6	Vem ska utfärda intyget?	3
7	Hur gör man för att utfärda intyget?	3
8	Vad kostar intyget för patienten?	4
9	Vart ska personalen vända sig vid frågor om utfärdande av intyget?	4
10	Övrig information	4
11	Referenser	5
12	Nyckelord	5

1 Inledning/syfte

Lagen (2024:238) om fastställande av kön i vissa fall (könstillhörighetslagen) trädde i kraft 1 juli 2025. Lagen gör det enklare att ändra det kön som är registrerat i folkbokföringen, det som kallas för juridiskt kön.

Den som vill ändra sitt juridiska kön behöver ett intyg från hälso- och sjukvården för att kunna lämna in en ansökan till Socialstyrelsen. Det som ska intygas av hälso- och sjukvården är att:

- det kön som framgår av folkbokföringen inte stämmer överens med intygspersonens upplevda könsidentitet, och
- det kan antas att intygspersonen kommer att leva i den upplevda könsidentiteten under överskådlig tid.

Intyget skrivs med fokus på patientens självbestämmande, det är alltså ingen medicinsk utredning eller diagnos som behövs för att utfärda detta intyg.

Denna riktlinje anger ramarna för hur dessa intyg ska utfärdas av hälso- och sjukvården i Örebro län. I övrigt gäller "Riktlinje för utfärdande av intyg och utlåtanden inom hälso- och sjukvården".

2 Omfattning/tillämpningsområde

Dokumentet är giltigt för hela Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, och för privata vårdcentraler inom Hälsoval.

3 Ansvar

Hälso- och sjukvårdsdirektör Jonas Claesson.

4 Giltighetstid

Dokumentet är giltigt i ett år, eftersom en ny lag har tillkommit. Därefter kan giltighetstiden förlängas. Ägaren ansvarar för att riktlinjen uppdateras och att de som berett riktlinjen då konsulteras.

5 Vilka verksamheter ska utfärda intyget?

Målet är att patienten ska erbjudas ett tryggt och respektfullt bemötande samt kontinuitet i vården, utan att hänvisas mellan olika verksamheter i onödan. Som vårdgivare behöver vi försäkra oss om att den vård, stöd och service vi erbjuder ges med god kunskap om hbtqi-personers hälsa och livsvillkor.

- Om patienten har en pågående vårdkontakt inom en verksamhet, ska denna verksamhet prioriteras för utfärdande av intyg.
- Patienten har dock rätt att vända sig till andra verksamheter för att få intyget utfärdat.
- Om patienten saknar pågående vårdkontakt rekommenderas att vända sig till primärvården.
- Akuta verksamheter ansvarar inte för att utfärda intyg om juridiskt kön.

Tidpunkt för utfärdande av intyget prioriteras i förhållande till andra ärenden utifrån medicinsk prioritering, men verksamheter får inte hänvisa bort patienter om det innebär att inget intyg utfärdas. Regionen måste uppfylla den lagliga skyldigheten att utfärda intyg.

6 Vem ska utfärda intyget?

Fyra legitimerade yrkesgrupper får utfärda intyg:

- hälso- och sjukvårdskuratorer
- psykologer
- psykoterapeuter
- läkare.

Det är upp till varje verksamhetschef att avgöra vilken eller vilka av dessa yrkesgrupper som ska utfärda intyg. Det kan uppdras till alla eller väljas ut särskilt ansvariga i den egna verksamheten.

7 Hur gör man för att utfärda intyget?

Hur intyget ska utfärdas framgår av [Socialstyrelsens kunskapsstöd](#). Gällande intyg gäller diagnoskod Z02.7. Utfärdande av vissa medicinska intyg och KVÅ-kod GD002 Intyg, enklare.

Patientmötet kan ske fysiskt på plats eller digitalt, där det är du som intygsskrivare som bedömer om du behöver träffa patienten en eller fler gånger. I besöket får patienten:

1. berätta om sin könsidentitet,
2. om patienten vill ändra juridisk könstillhörighet,
3. varför patienten vill ändra juridisk könstillhörighet och
4. om patienten troligen kommer leva i enlighet med denna könstillhörighet i framtiden.

Patienten måste uppvisa giltiga ID-handlingar, vara 18 år eller äldre, eller 16 år med samtycke från vårdnadshavare, samt vara folkbokförd i Sverige, vara svensk medborgare och tidigare ha varit folkbokförd i Sverige eller vara svensk medborgare och ha ett samordningsnummer.

Observera följande:

1. Patientens könsidentitet behöver inte vara binär (alltså måste inte definiera sig som kvinna eller man) för att begära intyg för ändring av juridiskt kön.
2. Det finns ingen begränsning i hur många gånger en patient får ansöka om ändring av juridisk könstillhörighet.
3. Hur patienten beskriver sin könsidentitetshistorik har ingen betydelse, enbart hur den ser på sin könstillhörighet under överskådlig tid (så långt in i framtiden patienten kan tänka sig).”

Den blankett som ska användas finns på [Socialstyrelsens hemsida](#).

I samband med utfärdandet bör patienten få:

- [”Praktisk lista för dig som ska ändra juridiskt kön”](#) (utgiven av Socialstyrelsen)
- [Blankett om ihopslagning av journal](#).

Ihopslagning av vårdsystem är en förutsättning för att patientsäkert kunna följa dennes vårddata enhetligt i Cosmic, MittVaccin och Provisio. Det är viktigt att ge information om detta till patienten, då det är patientens eget val att samtycka till ihopslagning eller inte. Det sker däremot alltid automatiskt en koppling till patientens tidigare personnummer i Cosmic system och där information från flera personnummer kan utläsas av all vårdpersonal. Det visas

i patientlisten i form av en torso med en länk under. För mer information om detta, se dokument [1041139 Personidentiteter - Koppling/sammanslagning - Bilaga rutin Cosmic](#).

8 Vad kostar intyget för patienten?

Intyget ingår i ”intyg grupp A”. 2025 är priset 520 kronor. Aktuellt pris framgår här: [Intyg • Vårdgivare Region Örebro län](#)

Om ett särskilt besök behöver bokas för att intyget ska kunna utfärdas, ska patienten även betala vanlig besöksavgift.

9 Vart ska personalen vända sig vid frågor om utfärdande av intyget?

I första hand ska personalen vända sig till [Socialstyrelsens kunskapsstöd](#).

Varje verksamhet behöver ha tillräcklig generell kunskap för att kunna utfärda intyget.

För mer fördjupad kunskap om transpersoners hälsa och livssituation, och stöd i bedömning, kan Könsdysforimottagningen konsulteras. [Könsdysforimottagningen](#).

10 Övrig information

Tips om hur patienten ska bemötas finns i [”Ett bra bemötande”](#) som Socialstyrelsen har gett ut.

[Stöd i frågor kring HBTQIA+ för dig som jobbar inom hälso- och sjukvård - kunskapsguiden.se](#)
[HBTQI-fakta - RFSL](#)

[Regeringens strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck](#).

[Regeringens handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#)

[Hbtqi som en del av folkhälsan - Folkhälsomyndighetens arbete](#)

[Socialstyrelsen arbete med hbtqi-frågor](#)

[Undersökningen Hopp eller rädsla bland Europas hbtqi-personer](#)

11 Referenser

- [Lag om fastställande av kön i vissa fall \(2024:238\)](#)
- [Socialstyrelsens föreskrifter om ansökan om fastställande av kön i vissa fall \(HSLF-FS 2025:9\)](#)
- [Socialstyrelsens kunskapsstöd](#)
- Region Örebro läns riktlinje för utfärdande av intyg och utlåtanden inom hälso- och sjukvården.

12 Nyckelord

Transperson, könstillhörighetslagen, intyg juridiskt kön, könsdysfori